

رشد و یادگیری حرکتی _ ورزشی _ بهار و تابستان ۱۳۹۰
شماره ۷ - ص ص : ۴۲ - ۲۳
تاریخ دریافت : ۱۸ / ۰۳ / ۹۰
تاریخ تصویب : ۲۰ / ۰۵ / ۹۰

تأثیر انگیختگی (با ارائه مؤلفه‌های انگیزشی تماشاگر و موسیقی) بر اجرا و یادگیری یک مهارت مداوم (دریبل بسکتبال)

۱. فرناز ترابی^۱ _ ۲. محمود شیخ _ ۳. علی محمدصفانی
۱. استادیار دانشگاه پیام نور، ۲. دانشیار دانشگاه تهران، ۳. استادیار دانشگاه آزاد اسلامی (واحد آمل)

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، بررسی تأثیر انگیختگی با حضور مؤلفه‌های انگیزشی تماشاگر و موسیقی و مقایسه این مؤلفه‌ها بر اجرا و یادگیری مهارت مداوم دریبل بسکتبال بود. به این منظور ۳۶ دختر سالم غیرورزشکار با میانگین و انحراف استاندارد سن ۲/۲۳ ± ۲۱/۸ سال، قد ۶/۱۹ ± ۱۶۳/۴ سانتی‌متر، وزن ۱۰/۱۳ ± ۵/۷ کیلوگرم، به صورت تصادفی به سه گروه تماشاگر (۱۲ نفر)، موسیقی (۱۲ نفر) و کنترل (۱۲ نفر) تقسیم شدند. برنامه تمرین در مرحله اکتساب شامل دریبل از بین موانع بسکتبال هریسون به مدت ۶ هفته تمرین بود که هر هفته سه جلسه و هر جلسه ۳۰ ثانیه با حضور مؤلفه‌های انگیزشی در گروههای مجزا برگزار شد. امتیاز آزمون دریبل بسکتبال در هر جلسه ثبت و سپس پس‌آزمون گرفته شد و در نهایت بعد از دو هفته بی‌تمرینی آزمون یادگاری در شرایط یکسان و پس از ۲۴ ساعت آزمون انتقال مشابه شرایط واقعی مسابقه و با حضور تمام مؤلفه‌ها (موسیقی و تماشاگر) به عمل آمد. از شاخص ضربان قلب استراحت جهت همسانی سطح پایه انگیختگی در آزمودنی‌ها استفاده شد. نتایج با استفاده از آزمون آماری آنالیز واریانس یکسویه، آنالیز واریانس با اندازه‌گیری‌های مکرر و آزمون تعقیبی بن فرنی تجزیه و تحلیل شدند. نتایج نشان داد که در هر سه گروه یادگیری مهارت در مرحله اکتساب پیشرفته داشته است. همچنین تفاوت معنی‌داری در امتیاز مهارت دریبل بسکتبال بین سه گروه در مرحله اکتساب مشاهده شد ($P = 0.0001$) که این تفاوت به نفع گروه کنترل بود، یعنی گروههای انگیزشی تماشاگر و موسیقی عملکرد ضعیفت‌تری در پس‌آزمون مرحله اکتساب نشان دادند. اما در آزمون یادگاری و انتقال، نتایج به سود گروه موسیقی و تماشاگر بود. به این صورت که در آزمودن یادگاری گروه تماشاگر بیشترین امتیاز را کسب کرد و در آزمون انتقال دو گروه موسیقی و تماشاگر امتیاز بیشتر و معناداری از لحظه آماری نسبت به گروه کنترل بدست آوردند ($P = 0.0001$).

واژه‌های کلیدی

انگیختگی، مؤلفه انگیزشی، تماشاگر، موسیقی، اکتساب، یادگاری، انتقال، مهارت مداوم.

مقدمه

تریبیت افراد لایق در کمترین زمان و با مطلوب‌ترین روش‌های آموزشی، موجب تقویت پشتوانه انسانی در ورزش می‌شود. بهنظر می‌رسد، یکی از عوامل تسهیل‌کننده تحقق این امر، آموزش مؤثر دانشجویان و افراد جوان در فعالیت‌های بدنی و ورزشی در محیط‌های مختلف آموزشی از جمله دانشگاه‌ها، باشگاه‌ها و کانون‌های ورزشی است. زیرا اعتقاد بر این است که یادگیری مفید موجب صرفه‌جویی در زمان، عدم اتلاف انرژی یادگیرنده‌ها و هدایت مؤثر آنها برای دستیابی به اهداف مهم‌تر برنامه‌ریزی ورزشی از جمله پروژه ورزشکار رقابتی خوب و کسب افتخار می‌شود. از این‌رو، استفاده از کلیه اصول یادگیری حرکتی در آموزش مهارت‌های ورزشی و حرکتی در ایجاد رفتار حرکتی جدید لازم است. در این زمینه، مربی باید اقداماتی انجام دهد و محیط‌های تمرینی را به‌گونه‌ای طراحی کند که باعث حداکثر کارایی یادگیرنده شود. در سال‌های اخیر مطالعه نقش عوامل محیطی مؤثر بر اجرا و یادگیری مهارت‌های حرکتی توجه محققان را به خود معطوف کرده است. انگیختگی^۱ و شرایط حاکم بر آن، در زمرة اصلی ترین عوامل محیطی مؤثر بر اجرا به‌شمار می‌رود. براساس نظر محققان، عوامل مؤثر بر انگیختگی به عنوان عامل اول و مؤثر بر یادگیری مهارت‌ها محسوب می‌شود (۲۲). اهمیت تکلیف، حضور تماشاگر، پاداش، بازخورد، موسیقی و فعالیت بدنی، از جمله عوامل انگیزشی مهم هستند که در ایجاد انگیختگی در تحقیقات مختلف استفاده شده‌اند. تحقیقات بسیاری در زمینه تأثیر عوامل انگیزشی بر شاخص‌های یادگیری در صد سال گذشته انجام گرفته که به پیدایش نظریه‌هایی مانند یو وارونه^۲، نقاط عملکرد مطلوب^۳، فاجعه^۴ و معکوس^۵ منجر شده است (۳، ۲۱). براساس چنین نظریه‌هایی مانند یو وارونه، نقاط عملکرد مطلوب، تکلیف و محیط است. در صورتی که تکلیف با عوامل فردی و محیطی در یک راستا نباشند، اجرا تضعیف شده و روند یادگیری مختلف می‌شود (۵). بر این اساس ممکن است عوامل مؤثر بر انگیختگی مانند موسیقی، تماشاگر و ... بر تفسیر فرد از آن تأثیر بگذارد و یادگیری را متأثر سازد. در پژوهش‌های مختلف بر اهمیت هریک از مداخلات انگیزشی بر یادگیری تأکید شده است (۲، ۹، ۱۳، ۲۸).

1- Arousal

2 - Inverted U, Yerkes and Dodson

3 - Zones of optimal functioning, Hanin

4 - Catastrophe, Fazy and Harby

5 - Revers, Kurr

میرز و همکاران^۱ (۱۹۹۶) راهبردهای رفتاری شناختی را در پیشرفت و بهبود اجرای مهارت‌های بسکتبال بررسی کردند. آنها نتیجه گرفتند که عوامل روانشناسی مثل انگیزش و انگیختگی برای مشارکت، اجرا و یادگیری مهارت‌های بسکتبال سیار مهم‌اند (۲۵، ۲۶).

ترواپس^۲ (۱۹۲۵) تأثیر حضور تماشاگر و تکلیف پیروی‌سنچ را بررسی کرد. آزمودنی‌ها دراین تحقیق ابتدا یادگیری تکلیف را ادامه دادند، بدون آنکه مشاهده شوند. سپس از آنها خواسته شد نسبت به اجرا و تمرین تکلیف به‌تهابی یا در حضور^۴ ۸ تماشاگر اقدام کنند. نتایج نشان داد که عملکرد در شرایط حضور دیگران بهبود می‌یابد (۲).

در تحقیق مارتنز^۳ (۱۹۶۹) آزمودنی‌ها یک تکلیف حرکتی مداوم (پیگرد هدف) را هم در حضور دیگران و هم بدون حضور تماشاگر تمرین کردند. نتایج نشان داد که در طول مرحله اکتساب، آثار تماشاگران منفی بود و موجب افت عملکرد شد. البته پس از آنکه مهارت به‌خوبی یاد گرفته شد، حضور تماشاگران موجب بهبود عملکرد در مقایسه با شرایط تنهابی شد (۲۳).

بوتکی^۴ (۱۹۹۴) در تحقیق خود بر تأثیر تماشاگر در یادگیری مهارت مداوم پیروی‌سنچ چرخان^۵، از ۶۰ آزمودنی خواست تکلیف حرکتی را در دو شرایط یادگیری تنهابی و در حضور ثابت دیگران که بالقوه امکان ارزیابی عملکرد را داشتند، انجام دهند. بعد از مرحله اکتساب و یادگیری مهارت، اختلافی در عملکرد آزمودنی‌های دو گروه مشاهده نشد (۱۰).

بنابر ادعای ادواردز و آرچامبولت^۶ (۱۹۸۹) در فعالیت ورزشی مداومی که نیازمند درجه‌ای از تلاش بدنی است، مانند دویدن و شنا کردن، فشار افزایش یافته ناشی از حضور تماشاگران یا دیگر منابع موجود موجب بهبود

1 - Meyers & et al

2 - Travis

3 - Martens

4 - Butkl

5 - Pursuit rotator

6 - Edwards and Archambault

عملکرد می‌شود. شواهدی دال بر مطلب فوق از تحقیقات مختلف قابل استنباط است که از جمله می‌توان به تحقیق استرال^۱ (۱۹۸۱) اشاره کرد (۳۱، ۳۳).

باقورست و همکاران^۲ (۲۰۰۸) تأثیر تماشاگر و فواید مسابقات خانگی را در ۱۵ دانشجوی زن ژیمناست مطالعه کردند. تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد امتیازات مسابقاتی که در خانه و با حضور تماشاگر انجام می‌گرفت، نسبت به مسابقات خارج از خانه و در حضور تماشاگر به طور معناداری بیشتر بود و تیم عملکرد بهتری در مسابقات خانگی داشت (۷).

کارون و همکاران^۳ (۲۰۰۵) در بررسی تأثیر تماشاگران در رقابت‌های ورزشی (فواید مسابقات خانگی در رقابت‌های ورزشی) نشان دادند که حضور تماشاگر در افزایش درصد پرتاب‌های آزاد بسکتبال مؤثر بوده است (براساس نظریه تسهیل اجتماعی) (۱۲). باقرزاده، شیخ و همکاران (۱۳۸۲) نشان دادند که حضور تماشاگران بر یادگیری تکلیف حرکتی ظرفی (رسم ستاره از آینه) آثار منفی و در تکلیف زمخت (تعادل) اثر معنی‌داری نداشت (۳).

اهمیت تأثیر متغیرهای بیرونی به‌ویژه موسیقی نیز بر اجرای حرکتی انسان از اوایل قرن بیستم با این فرضیه که موسیقی عامل محركی برای اجرای طبیعی است، مطرح و مشخص شد (۳۴).

نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که فعالیت‌های مختلف ریتمیک موسیقی تأثیرات مختلفی بر واکنش‌های روانی، ضربان قلب، فشار خون، تنفس، واکنش‌های برقی پوست، واکنش‌های حرکتی و ماهیچه‌ای و امواج مغزی دارد. اصوات موسیقی از طریق گوش به مغز می‌رسد و حواس و عواطف را تحریک می‌کند و به صورت انرژی شیمیایی موجب انگیزه و فعالیت می‌شود (۲). مروری بر مباحث پیشین نشان می‌دهد که موسیقی از طریق افزایش سطوح انگیختگی، موجب بهبود و افزایش اجرای حرکتی و مهارت می‌شود. موسیقی هماهنگ و برانگیزاننده، سطح انگیختگی فرد را تغییر و میزان درک فشار کار را کاهش می‌دهد و وضع روانی فرد را بهبود می‌بخشد و در نهایت فعالیت بدنی در نتیجه هریک از این عوامل بهبود می‌یابد (مکانیسم انگیزشی) (۳۴، ۲۱).

1 - Strube

2 - Baghurst & et al

3 - Carron & et al

گیستر و لیس^۱ (۲۰۰۱) تفاوت ریتم‌های مختلف موسیقی را بر پرتاب پنالتی بسکتبال آزمایش کرده و هیچ‌گونه تأثیر معنی‌داری را در غیرورزشکاران مشاهده نکرده (۱۷). کراست و همکاران^۲ (۲۰۰۶) پاسخ‌های رفتاری آزمودنی‌ها را از طریق جدا کردن ویژگی‌های ضرباً هنگ و همبستگی‌های شخصیتی آزمودنی‌های 6 ± 22 ساله در تمرین نگهداری وزنه بررسی کردند و نتیجه گرفتند علاوه‌بر تأثیر بارز موسیقی تند بر اجرا و تحمل خستگی، ویژگی‌های فردی آزمودنی‌ها نیز عامل مؤثری در پاسخ به تمرین در شرایط موسیقی است (۱۴).

در تحقیقات مختلف بر اهمیت هریک از عوامل مؤثر برانگیختگی در مراحل مختلف یادگیری تأکید شده است، اما جالب است که وقتی همه این موارد با هم به آزمودنی‌ها در ابتدای یادگیری ارائه می‌شوند، آثار آن بر یادگیری با گروهی که هیچ‌یک از آنها را دریافت نکرده است، برابر است (۲۷).

بیشتر افراد هنگام اجرای مهارت‌های ورزشی یادگرفته‌شده در دنیای واقعی و مسابقات، زمانی که مجبور به اجرا در مقابل تماشاگران و در حضور سروصدای دیگران می‌شوند، بهدلیل افزایش ناگهانی در انگیختگی محیطی، دچار افت در عملکرد می‌شوند و ممکن است موجب ایجاد صدمات جبران‌ناپذیر روحی و جسمی در خود و هم‌تیمی‌های خود شوند، از این‌رو با دستکاری محیط تمرینی و ایجاد مداخله در مرحله یادگیری مهارت در شرایط میدانی و از طرفی چگونگی اثرگذاری موسیقی به عنوان یک عامل روان‌افزار در ایجاد انگیختگی فراگیران و تأثیر هریک از آنها به‌طور مجزا در مراحل مختلف اکتساب، یادگاری و انتقال مهارت‌ها، می‌توان راهکاری را به‌منظور رویارویی با شرایط واقعی ارائه داد تا در صورت مدنظر بودن هر مرحله در آموزش مهارت‌ها به‌طور ویژه از مؤلفه مورد نظر استفاده شود.

برخی مؤلفه‌ها علاوه‌بر بار انگیزشی، بار اطلاعاتی نیز دارند، از جمله مؤلفه‌های بازخورد و هدف‌گزینی که دارای بیشترین بار اطلاعاتی (علاوه‌بر بار انگیزشی) هستند، بنابراین کنترل دقیق میزان اثرگذاری انگیزشی آنان بر متغیرهای تحقیق امکان‌پذیر نیست و از کنترل محقق خارج است، اما مؤلفه‌هایی چون حضور تماشاگر و موسیقی تنها بار انگیزشی دارد و در نهایت کنترل و بررسی متغیرهای تحقیق به‌طور دقیق‌تر و کامل‌تر قابل اجراست. از این‌رو از بین مؤلفه‌های انگیزشی ذکر شده، دو مؤلفه تماشاگر و موسیقی انتخاب شدند. همچنین در

1 - Gester, Leith

2 - Crust , Clough

عصر حاضر به علت پیشرفت دانش بشری، ادامه حیات و پیشرفت ورزشکار در گرو اطلاع وی از عوامل مؤثر بر یادگیری و اجرای مهارت‌های ورزشی است. براساس آنچه در بیان مسئله گفته شد، افراد دیگر و محرك‌های شنیداری بخش جدایی‌ناپذیرند و از عوامل عمدۀ محیطی محسوب می‌شوند که براساس نظریه‌های تسهیل اجتماعی و سازوکارهای انگیزشی بر عملکرد ورزشکار اثرگذارند، ازین‌رو مطالعه کمی و کیفی این آثار به مریان و ورزشکاران در به خدمت گرفتن این عوامل کمک می‌کند، چراکه یادگیری و اجرای مهارت‌های ورزشی در خلاء صورت نمی‌گیرد بلکه حضور افراد دیگر به عنوانین مختلف از جمله رقیب، همکار، مری و تماشگر و همچنین وجود محرك‌های شنیداری مثل صدای تشویق و تحسین مری و خواندن سرودهایی توسط تماشگران (که به منزله صوت هستند)، یکی از اجزای جدایی‌ناپذیر میادین ورزشی محسوب می‌شود (۴). اطلاع مریان و روانشناسان ورزشی و سازوکار این آثار، موجب شناخت این پدیده مهم و مؤثر می‌شود و از آثار سوء آن بر عملکرد ورزشکاران جلوگیری می‌کند.

تاکنون تحقیقی در زمینه تعامل تماشگر و موسيقی و مقایسه اثر آنها بر اجرا و یادگیری مهارت‌ها انجام نگرفته است، اما از آنجا که هر دو مؤلفه بار انگیزشی داشته و بهصورت بیرونی در محیط یادگیری آزمودنی به صورت ناخودآگاه وجود دارند، محقق به چالش و بررسی در این زمینه سوق داده شد. براین اساس پژوهش حاضر درصد پاسخ به این پرسش است که آیا بین ارائه مجازی موسيقی و تماشگر در مراحل اکتساب و یاددازی و همچنین ترکیب این دو مؤلفه در مرحله انتقال دریبل بسکتبال دانشجویان دختر مبتدی تفاوت معنی‌داری وجود دارد یا نه؟ و اینکه کدام مؤلفه بهره یادگیری را در آزمودنی‌ها به حداقل می‌رساند؟

روش تحقیق

نوع پژوهش کاربردی و روش آن نیمه‌تجربی است. پژوهش حاضر بهصورت آزمایشی با طرح پیش‌آزمون – آزمون اکتساب در هر جلسه (به مدت ۱۸ جلسه)، پس‌آزمون مشابه با شرایط پیش‌آزمون – آزمون یاددازی مشابه با شرایط اکتساب (پس از دو هفته بی‌تمرینی) و آزمون انتقال با حضور تمام مؤلفه‌ها و متفاوت از محیط تمرین (۲۴ ساعت بعد از آزمون یاددازی) اجرا شد.

آزمودنی‌ها

روش نمونه‌گیری بهصورت داوطلبانه و در دسترس بود، به این صورت که براساس اطلاعیه‌ای از دانشجویان دختر غیرورزشکار سالم دانشگاه آزاد واحد شهریار (سلامت آنها از طریق مطالعه پرونده پژوهشی در بد و ورد به دانشگاه و سابقه خانوادگی بیماری ارزیابی شد)، که در واحد تربیت بدنی عمومی ۲ در نیمسال دوم تحصیلی ۸۸-۸۷ ثبت‌نام کرده بودند، خواسته شد تا برای انجام پژوهش حاضر با محقق همکاری کنند. از میان دانشجویان مراجعه کننده، از افرادی که ضربان قلب استراحت آنها مشابه بود استفاده شد که در نهایت ۳۶ نفر بهصورت تصادفی انتخاب و به روش تصادفی ساده به سه گروه ۱۲ نفری تقسیم شدند.

برنامه تمرین و روش ارائه مداخلات

الف) برنامه تمرین

شرایط آموزش مهارت دریبل برای تمام گروه‌ها یکسان بود و در جلسه آغازین پژوهش قبل از هرگونه مداخله‌ای، شیوه صحیح اجرای تکلیف مهارت دریبل بسکتبال با استفاده از روش آموزشی ارائه شده توسط اشمیت (۱۹۹۱) که شامل دستورالعمل کلامی و نمایش الگوی ماهر است، صورت گرفت (۶). نحوه و تواتر اجرا برای تمام گروه‌ها مشابه بود (۱۰ تکرار برای تمرین اجرای مهارت در هر گروه در نظر گرفته شد). سپس گروه‌ها بهصورت تصادفی به ۳ گروه تقسیم شدند. پیش‌آزمون از تمام گروه‌ها و بدون هیچ مداخله‌ای گرفته شد و سپس گروه‌های تجربی با ارائه مؤلفه‌های انگیزشی و گروه کنترل بدون مداخله وارد مرحله اکتساب شامل ۶ هفته تمرین و ۳ روز در هفته شدند. بعد از مرحله اکتساب، پس‌آزمون مشابه شرایط پیش‌آزمون انجام گرفت و سرانجام بعد از دو هفته استراحت و بی‌تمرینی آزمون یادداری در شرایط یکسان با مرحله اکتساب از آزمودنی‌ها به عمل آمد، در نهایت ۲۴ ساعت بعد از آزمون انتقال، با حضور هر دو مؤلفه انگیزشی (تماشاگر و موسیقی) در تمام گروه‌ها اجرا شد.

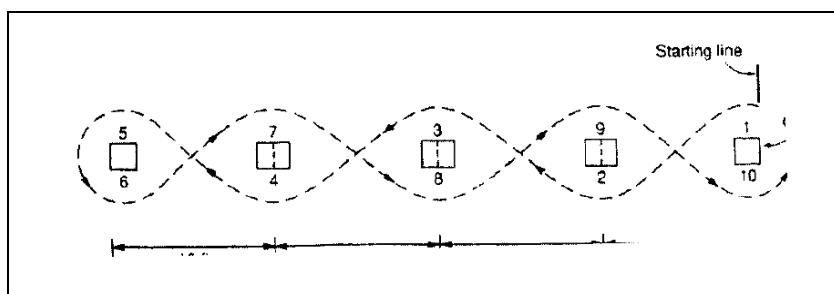
در هر جلسه، آزمون دریبل بسکتبال^۱ پس از ۱۰ دقیقه گرم کردن شامل حرکات کششی و نرمشی، اجرا می‌شد. گروه کنترل در روند پژوهش بدون هیچ‌گونه مداخله‌ای روند کار را دنبال می‌کرد (جدول ۱).

جدول ۱ - طرح تحقیق

ازمون انتقال	انتقال	آزمون داده	دادداری	آزمون	اکتساب	آزمون	دوره تمرین
×	۲۴ ساعت	×	۲ هفته)	×	برنامه تمرین (۶ هفته)	×	موسیقی
×		×		×		×	تماشاگر
×		×		×		×	گروه ها
							کنترل

آزمون دریبل از بین موانع بسکتبال

این آزمون جزء آزمون توانایی‌های بسکتبال هریسون^۱ است (بارو و مکگی^۲، ۱۹۷۹) که ابزار اصلی پژوهش به شمار می‌رود. این آزمون مهارت و سرعت دریبل را ارزیابی می‌کند. روش اجرای آزمون به‌این صورت است که آزمودنی باید به مدت ۳۰ ثانیه از بین پنج مانع یا مخروط که به فاصله ۱۰ فوت (۳ متر) در یک خط مستقیم در طول زمین بسکتبال قرار گرفته‌اند، به صورت مارپیچ دریبل بزند. آزمون از یک طرف زمین شروع می‌شود و در ازای عبور موفق از هر مانع یا مخروط، یک امتیاز کسب می‌شود و در نهایت تعداد موانع یا مخروط‌هایی را که آزمودنی در ۳۰ ثانیه طی کرده است، به عنوان امتیاز وی ثبت می‌شود (۸، ۱۱) (شکل ۱).

شکل ۱_ آزمون دریبل از بین موانع

1 - Harrison basketball ability test

2 - Barrow and McGee

ب) روش ارائه مؤلفه های انگیزشی

حضور تماشاگر: در لحظه اجرای آزمودنی ها در سالن ورزشی باز بود تا تماشاگران بتوانند وارد سالن شوند و اجرای آزمودنی ها را ملاحظه کنند. بنابراین اجرای این محیط با منوعیت حضور تماشاگر مواجه نبود و حضار می توانستند آزمودنی ها را تشویق کنند (۲۷).

موسیقی: با توجه به ماهیت تکلیف و تحقیقات مشابه از موسیقی کلاسیک آلگروآسای^۱ اثر «موزارت^۲» با ریتم ریتم ۶/۸ (انگیزشی) و سرعت ۱۸۰ مترونوم استفاده شد تا برای آزمودنی در حین اجرا محیطی برانگیخته همراه با موسیقی متن فراهم کند. این موسیقی با استفاده از mp^۳ player و هدفون برای هر آزمودنی پخش می شد .(۲۰)

روش های آماری

به منظور بررسی طبیعی بودن داده ها از آزمون آماری کلموگروف – اسمیرنوف^۴ استفاده شد. اختلاف میانگین متغیرها در بین گروه ها در مرحله پیش آزمون و در نهایت در مرحله اکتساب، یادداری و انتقال از طریق آزمون آنالیز واریانس یکطرفه^۵ ارزیابی شد. به منظور بررسی آثار برنامه تمرینی در گروه های تجربی و کنترل در مراحل اکتساب، یادداری و انتقال از آزمون آنالیز واریانس با اندازه گیری های مکرر^۶ و برای بررسی اختلاف بین گروه ها از آزمون تعقیبی بن فرنی^۷ استفاده شد. در همه آزمون ها مقدار خطا در سطح $P < 0.05$ مدنظر بود.

نتایج و یافته های تحقیق

1 - Allegro assay

2 - Mozart

3 - Kolmogorof – Smirnoff test

4 - One way analyze variance

5- Repeated measure ANOVA test

6 - Bonferroni for Post Hoc Comparisons

آزمون کلموگروف – اسمیرنوف طبیعی بودن توزیع داده‌ها را تأیید کرد. نتایج آزمون آنالیز واریانس یک‌سویه رکوردهای پیش‌آزمون، عدم تفاوت معنی‌دار را بین گروه‌ها نشان داد ($P < 0.05$). متغیرهای توصیفی آزمودنی‌ها و نیز میانگین ضربان قلب آزمودنی‌ها در ابتدای جلسات تمرین در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲ – میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای توصیفی آزمودنی‌ها

کنترل	تماشاگر	موسیقی	گروه‌ها
۲۱/۴±۲/۴۷	۲۲/۹±۰/۹۹	۲۱/۲±۰/۹۶	سن (سال)
۱۶۳/۵±۴/۸۳	۱۶۶/۳۱±۶/۳۴	۱۶۰/۵±۶/۳۱	قد (سانتی متر)
۵۷/۰±۹/۲۷	۶۲/۲±۱۱/۱۴	۵۳/۵±۸/۶۰	وزن (کیلوگرم)
۶۹/۶±۵/۳۸	۷۲/۰±۲/۱۹	۷۱/۱±۴/۱۳	ضربان قلب (bpm)

باتوجه به نتایج آزمون تحلیل واریانس با اندازه‌گیری‌های مکرر مشخص شد که بین زمان‌های مختلف تمرین در طول دوره پژوهشی تکلیف مورد نظر تفاوت معنی‌داری وجود دارد ($P < 0.05$). همچنین در تفاضل امتیازهای بین گروه‌ها، تفاوت معنی‌دار آماری بین گروه‌های تمرین‌کننده در شرایط مختلف انگیزشی به لحاظ یادگیری تکلیف مداوم در بیان مشاهده نشد، یعنی اختلافی بین گروه‌های انگیزشی و کنترل در مراحل مختلف تمرین (پیش‌آزمون، پس‌آزمون، یادداری و انتقال) تکلیف مذکور وجود ندارد (شکل ۲).

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، با اینکه هر سه گروه در مرحله اکتساب پیشرفت زیادی را نشان دادند، تفاوت معنی‌داری بین سه گروه در پس‌آزمون مشاهده شد ($P < 0.05$) که این تفاوت به نفع گروه کنترل بود، به این معنا که حضور تماشاگر و ارائه موسیقی در مرحله اکتساب و تمرین مهارت (مراحل اولیه یادگیری) در بیان مشاهده نشد. هرچند تمام گروه‌ها مهارت مذکور را یاد گرفته‌اند، ولی گروه کنترل عملکرد معنی‌دار بهتری در انگیزشی شد. هرچند تمام گروه‌ها مهارت مذکور را یاد گرفته‌اند، ولی گروه کنترل عملکرد معنی‌دار بهتری در پس‌آزمون نشان داد. اما در آزمون یادداری، نتایج به سود گروه‌های انگیزشی تماشاگر و موسیقی تغییر زیادی را نشان داد. پس از دو هفته بی‌تمرینی، تمرین در شرایط پخش موسیقی و حضور تماشاگر موجب یادگیری

با ثبات تری در تکلیف مورد نظر نسبت به گروه کنترل شد و تنها تفاوت بین گروه موسیقی و کنترل در یادگیری مهارت در آزمون یادداری معنی دار بود ($P < 0.05$). در حالی که در آزمون انتقال با حضور تمام مؤلفه ها، تفاوت میان گروه ها به نفع ارائه مداخلات انگیزشی در گروه های تجربی بارز تر شد و به طور معنی داری این تفاوت بین گروه تجربی با گروه کنترل مشاهده شد ($P < 0.05$). نتایج تحقیق حاضر بر این یافته استوار است که آزمودنی ها در شرایط تمرین با مداخله انگیزشی، هنگام رویارویی با شرایط واقعی (شبیه مسابقه)، عملکرد بهتری نسبت به شرایط بدون مداخله داشتند (حداقل در مهارت مداوم دریبل بسکتبال).

جدول ۳ - میانگین و انحراف معیار امتیاز های گروه ها در مراحل پیش آزمون، پس آزمون، یادداری و انتقال

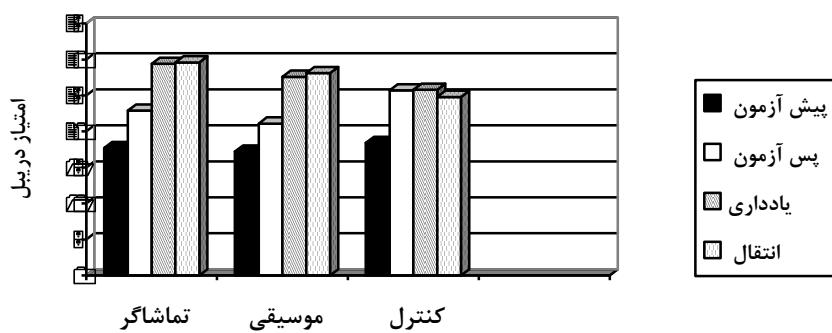
گروه ها	پیش آزمون	پس آزمون	یادداری	انتقال
موسیقی	۱۷/۲ ± ۱/۸۱	۲۱/۱ ± ۱/۷۴	۲۷/۶ ± ۱/۷۲	۲۸/۱ ± ۱/۶۴*
تماشاگر	۱۷/۷ ± ۲/۵۲	۲۲/۹ ± ۱/۹۷	۲۹/۴ ± ۱/۶۲*	۲۹/۶ ± ۱/۵۵*
کنترل	۱۸/۴ ± ۲/۷۱	۲۵/۷ ± ۲/۴۱*	۲۵/۸ ± ۱/۹۹	۲۴/۸ ± ۱/۷۴

در جدول ۴، درصد تغییر بین سه مرحله پیش آزمون تا پس آزمون، پس آزمون تا یادداری و یادداری تا انتقال ارائه شده است. همان طور که مشاهده می شود، ۶ هفته تمرین مهارت در شرایط کنترل و بدون هیچ گونه مداخله ای موجب بیش از ۴۰ درصد بهبود در اجرای مهارت دریبل بسکتبال شده است.

جدول ۴ - درصد تغییر بین مراحل مختلف ارزیابی مهارت

گروه ها	پیش آزمون تا پس آزمون	پس آزمون تا یادداری	یادداری تا انتقال
موسیقی	+٪ ۲۳	+٪ ۳۳	+٪ ۰/۲
تماشاگر	+٪ ۲۸	+٪ ۲۶	+٪ ۰/۷
کنترل	+٪ ۴۴	-٪ ۰/۴	-٪ ۳/۹

تغییرات در مراحل پس‌آزمون تا یادداری و نیز یادداری تا انتقال در هر دو گروه موسیقی و تماشاگر ثابت است. در حالی که برخلاف آن، گروه کنترل در این مراحل تغییرات کاهشی نشان داد.

شکل ۲ - مقایسه میانگین امتیازهای آزمون دریبل بسکتبال گروه‌ها در مراحل مختلف پژوهش

بحث و نتیجه‌گیری

انگیختگی مناسب اغلب عامل ایجاد‌کننده عملکرد مطلوب بهشمار می‌رود. بیشتر تحقیقات بر نقش انگیختگی در اجرای ورزشی تأکید داشته‌اند (۳۵، ۱۹). افراد اغلب افزایش انگیختگی را از طریق افزایش عوامل فیزیولوژیکی مانند ضربان قلب یا سطح آدرنالین سرم یا عوامل روانشناختی همچون احساس فشار یا ناراحتی تجربه می‌کنند. اغلب عوامل مؤثر بر انگیختگی مانند اهمیت تکلیف، هدف‌گزینی یا بازخورد علاوه‌بر افزایش انگیختگی، بار اطلاعاتی نیز به‌همراه دارند، ولی دو عامل دیگر مؤثر در افزایش انگیختگی مانند موسیقی و تماشاگر کمترین بار اطلاعاتی و شاید بیشترین بار انگیزشی را دارا هستند. هدف از پژوهش حاضر، بررسی تأثیر انگیختگی حاصل از ارائه هریک از این دو عامل انگیزشی بر اجرا و یادگیری مهارت مداوم دریبل بسکتبال بود و اینکه آیا افزایش انگیختگی صرف‌نظر از ارائه بار اطلاعاتی افزایش اجرا و یادگیری را دربردارد؟

یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که امتیاز مهارت دریبل گروه‌ها در مرحله اکتساب اختلاف معنی‌داری داشت. این اختلاف بین گروه کنترل و دو گروه تماشاگر و موسیقی معنی‌دار بود. بنابراین حضور تماشاگر و گوش دادن موسیقی به عملکرد ضعیفتر دریبل بسکتبال در مرحله اکتساب (پس‌آزمون) تکلیف منجر شد. در تحقیق مارتنز (۱۹۶۹) آزمودنی‌ها یک تکلیف حرکتی مداوم (پیگرد هدف) را هم در حضور دیگران و هم بدون حضور تماشاگر تمرین کردند. نتایج نشان داد که در طول مرحله اکتساب آثار تماشاگران منفی بود و موجب افت عملکرد شد. البته پس از آنکه مهارت به خوبی یاد گرفته شد، حضور تماشاگران موجب بهبود عملکرد در مقایسه با شرایط تنهایی اعلام شد (۲۳). این یافته با یافته‌های پژوهش حاضر همخوانی دارد. در تحقیقی دیگر در مقایسه عملکرد دو تیم در مسابقات بسکتبال در حضور و غیاب تماشاگر مشاهده شد که هر دو تیم در کسب امتیاز کل و درصد پرتتاب‌های آزاد، در غیاب تماشاگر، عملکرد بهتری نسبت به شرایط حضور تماشاگر داشتند که نتایج این پژوهش نیز با یافته حاضر همسوست (مور و برایلینکسی^۱، ۱۹۹۴). بوتکی^۲ در پژوهش خود بر تأثیر تماشاگر در یادگیری مهارت مداوم پیروی سنج چرخان^۳، از ۶۰ آزمودنی خواست که تکلیف حرکتی را در دو شرایط یادگیری (تماشاگر و کنترل) انجام دهنند. نتایج نشان داد که بعد از مرحله اکتساب و یادگیری مهارت، اختلافی در عملکرد آزمودنی‌های دو گروه مشاهده نشد که با یافته‌های پژوهش حاضر همخوانی ندارد (۱۰). بنا بر ادعای ادواردز و آرچامبولت^۴ (۱۹۸۹) در فعالیت ورشی مداومی که نیازمند درجه‌ای از تلاش بدنی است، مانند مانند دویدن و شنا کردن، فشار افزایش یافته ناشی از حضور تماشاگران یا دیگر منابع موجود، سبب بهبود عملکرد

می‌شود. شواهدی دال بر مطالب مذکور از تحقیقات مختلف قابل استنباط است که از جمله افزایش سرعت دوندگان در نتیجه تمایزی عملکرد آنان حاصل گزارش تحقیقی استراب^۵ (۱۹۸۱) و عملکرد شناگران در شرایط تنهایی و مقایسه آن با شرایط مسابقه با حضور افراد دیگر است که نشان می‌دهد آزمودنی‌ها در حضور دیگران سریع‌تر شنا کردند (۳۱، ۳۳) که این نتایج با یافته حاضر مغایر است. به علاوه این یافته با نتایج پژوهش‌های

1 - Moore and Brylyksy

2 - Butki

3 - Pursuit rotator

4 - Edwards and Archambault

5 - Strube

اندل^۱ (۱۹۹۶)، کیم و همکاران^۲ (۲۰۰۲)، اسکانلان و همکاران^۳ (۱۹۹۱)، کورنو و کارون^۴ (۱۹۹۲)، بری و ویدمور^۵ (۲۰۰۰) و زاجونک^۶ (۱۹۶۵) که بیان می‌دارند حضور تماشاگران عملکرد را تسهیل می‌کند، همخوانی ندارد (۶، ۹، ۱۳، ۲۲، ۲۸، ۳۶). از طرفی دیگر، در زمینه پژوهش‌های انجام گرفته در زمینه موسيقى، يانگ^۷ (۲۰۰۳) تأثیر موسيقى را بر زمان اجرای يك تکليف پازل در ۳۰ شركت‌کننده زن و مرد جوان (ميانيگين سنی ۲۱ سال) بررسی کرد. نتيجه اين بود که عملکرد گروهی که به موسيقى گوش می‌کردد، نسبت به گروه كنترل بهتر بود (۳۷) که اين يافته نيز مغایر يافته حاضر است. يافته حاضر تا حدودی با يافته پژوهش گيسنر و ليس^۸ (۲۰۰۱) قابل توجيه است. آنها در پژوهش خود، تفاوت ريمات‌های مختلف موسيقى را بر پرتاب پنالتی بستقبال آزمایش کرده و هيچ‌گونه تأثیر معنی‌داری را در عملکرد غيرورزشكاران در مهارت مذکور مشاهده نکرده‌اند (۱۷). البته می‌توان اين يافته را با استفاده از نظرية معکوس^۹ توضیح داد. براساس اين نظرية چگونگی اثرگذاري انگيختگی بر اجرا بسته به تفسير فرد از سطوح انگيختگی متفاوت می‌شود. اگر انگيختگی لذت‌بخش تفسير شود، اجرا تسهيل و چنانچه انگيختگی نامطلوب تعسیر شود، اجرا تضعيف می‌شود (کر، ۱۹۹۷). بنابراین ممکن است تفسير آزمودنی‌های گروه تماشاگر و موسيقى از اين مؤلفه‌های انگيزشی نامطلوب بوده و حضور تماشاگر یا گوش دادن به موسيقى در حين اجرای تکليف برای آنان ناخوشائيند تفسير شده و در نهايتم به عملکرد ضعيفتر اين دو گروه نسبت به گروه كنترل منجر شده است. نتایج حاصل از اين يافته از اغلب رویکردهایی که در زمینه تئوري توجه دارند، حمایت می‌کند که از آن جمله می‌توان به فرضية اضافه بار بارون (۱۹۸۶) و مدل حلقة بازخوردی کارور و شايير (۱۹۸۱) اشاره کرد. براساس اين فرضيه‌ها افزایيش بار شناختی و عدم توجه و تمرکز بر عملکرد خویش یا جست‌وجوی یک استاندارد بهمنظور کاهش اختلاف عملکرد خویش در تماشاگران موجب افت عملکرد آزمودنی‌ها در اجرای تکاليف پيچيده می‌شود. همچنین براساس فرضية اغتشاش – تضاد^{۱۰} که ساندرز و

1 - Anshel

2 - Kim & et al

3 - Scanian & et al

4 - Courneya and Carron

5 - Bray and Widmeyer

6 - Zajonc

7 - Yang

8 - Gester and Leith

9 - Revers, Kurr

10 - Distraction – conflict hypothesis

همکاران^۱ (۱۹۷۸) از یافته‌های میونن^۲ (۱۹۰۴) استنباط کرده‌اند، اجرای کننده با حضور دیگران نمی‌تواند به مدت مدت طولانی بر تکلیف در حال اجرای خویش بهطور کامل توجه و تمرکز کند. ساندرز و همکاران (۱۹۷۸) فرض کردند که حضور دیگران علاوه‌بر تخریب عملکرد، موجب افزایش فعال‌سازی و در نتیجه انتقال توجه و تمرکز از تکلیف به تماشاگران در برخی مواقع می‌شود. در نتیجه، ساندرز همانند زاجونگ پذیرفت که اجرای تکلیف پیچیده اغلب با حضور دیگران تخریب خواهد شد. درحالی‌که وقتی تکلیف ساده‌ای را اجرا می‌کنیم، عملکرد ممکن است بهبود یابد یا تخریب شود که به میزان اثر سائق افزایش یافته بستگی دارد (۳۲). از آنجا که تکلیف دریبل بسکتبال از بین موانع نیازمند فاکتورهای سرعت، چابکی، دقت و مهارت کافی در فرد مجری است، می‌توان این تکلیف را جزء تکالیف پیچیده طبقه‌بندی کرد. بنابراین تمام فرضیه‌های مذکور در مورد این یافته صادق است.

یافته دیگر پژوهش بیان می‌دارد که تفاوت معنی‌داری بین گروه‌ها در یادگیری مهارت مذکور در آزمون یادداشت و انتقال وجود دارد. این تفاوت بین گروه کنترل و گروه تماشاگر به نفع گروه تماشاگر در آزمون یادداشت و بین گروه کنترل و دو گروه موسیقی و تماشاگر در آزمون انتقال معنی‌دار بود. بنابراین حضور تماشاگر باعث یادگیری باشباتر در گروه تماشاگر و عملکرد بهتر این گروه در آزمون یادداشت و بعد از دو هفته بی‌تمرینی نسبت به دو گروه دیگر شده است. این یافته از تحقیق مارتزن (۱۹۶۹) حمایت می‌کند (۲۳). باقورست و همکاران^۳ (۲۰۰۸) در تحقیق خود تأثیر تماشاگر و فواید مسابقات خانگی را بررسی کردند. تجزیه‌وتحلیل داده‌ها نشان داد امتیازهای مسابقاتی که در خانه و با حضور تماشاگر انجام می‌گرفت، نسبت به مسابقات خارج از خانه و در حضور تماشاگر به‌طور معناداری بیشتر بود و تیم عملکرد بهتری در مسابقات خانگی داشت (۷) که این یافته نیز با یافته پژوهش حاضر همخوانی دارد، زیرا در مسابقات افراد مهارت را به خوبی فراگرفته‌اند و مسابقه خود نوعی یادداشت و انتقال محسوب می‌شود که این نتیجه با نتایج پژوهش‌های کارون و همکاران (۲۰۰۵) و کورنیا و همکاران (۱۹۹۲) همخوانی دارد (۱۲، ۱۳). از طرفی گویدو و همکاران (۱۹۹۷) با مطالعه آثار تماشاگران بر اجرای شوت پنالتی فوتبال به این نتیجه رسیدند که یادگیری آزمودنی‌ها تحت تأثیر تماشاگران قرار نمی‌گیرد که

1 - Sanders et al

2 - Meumann

3 - Baghurst

با یافته‌های پژوهش حاضر مغایر است (۱۸). بوتکی (۱۹۹۴) در مطالعه خود در زمینه بررسی تأثیر تماشاگر در یادگیری مهارت مداوم پیروی‌سنج چرخان بعد از مرحله اکتساب و یادگیری مهارت، اختلافی در عملکرد آزمودنی‌های دو گروه مشاهده نکرد که این یافته با یافته حاضر همخوانی ندارد (۱۰).

این برتری با ادعای سیج (۱۹۹۸) که افزایش انگیختگی را موجب قوی شدن فرایندهای تحکیم حافظه می‌دانست، توجیه‌پذیر است. سیج دریافت که تشویق و انگیزش به این لحاظ که موجب پیدایش سطوح بیشتری از انگیختگی در فرد می‌شوند، نقش پررنگ‌تری در اجرا و یادگیری ایفا می‌کنند. همان‌گونه که در قسمت یافته‌ها آمده است، گروه‌های تمرین‌کننده در شرایط انگیزشی (گروه تماشاگر و موسیقی)، رشد فزاینده باثبات‌تر و انطباق‌پذیری بیشتری در مراحل یاددازی و انتقال نشان دادند. شاید بتوان این یافته را با ادعای سیج توضیح داد (۵).

آخرین یافته پژوهش حاضر حاکی از آن است که هر سه گروه تمرینی در محیط‌های انگیزشی متفاوت، در کل دوره پژوهشی شامل مراحل پیش‌آزمون، اکتساب، پس‌آزمون و یاددازی به‌طور معنی‌داری اکتساب و یادگیری تکلیف داشته‌اند. همچنین با توجه به تفاضل امتیازها بین گروه‌ها تفاوت معنی‌دار آماری بین گروه‌های تمرین‌کننده در شرایط مختلف انگیزشی به لحاظ یادگیری تکلیف مداوم دریبل بستبال وجود ندارد. یافته حاضر با یافته‌های کوکس (۱۹۸۲) و پمبرتون (۱۹۸۱) همخوانی دارد. آنها اثر تسهیل‌کنندگی انگیختگی القایی بر یادگیری حرکتی را نیافتدند (۱۶، ۵). مارتینوک و وینگر (۱۹۷۰)، سیج و بنت (۱۹۷۳) نشان دادند که حالات افزایش یافته انگیختگی برای یادگیری در حیطه حرکتی ضروری است. این یافته‌ها با یافته‌های پژوهش حاضر مغایر است. یافته حاضر با یافته‌های بیلز (۱۹۲۷) و فرمین (۱۹۳۳) که پی بردن یادگیری وظایف گوناگون، فقط وقتی پیشرفت می‌کند که طی عملکرد تنفس در عضلات بدن القا و حالت انگیختگی ایجاد شود، همخوانی ندارد (۵). شپرد^۱ و همکاران (۲۰۰۵) بهتر شدن امتیاز پیش‌بینی نتایج آزمون را با افزایش انگیختگی گزارش دادند که با یافته‌های پژوهش حاضر همخوانی ندارد (۲۹). این یافته با مدل ظرفیت منسدد و سمنین^۲ (۱۹۸۰) از تئوری پردازش اطلاعات قابل توجیه است. آنان به جای جداسازی و تمیز تکالیف ساده و پیچیده، تقسیم‌بندی دقیقی از

1- Shepperd

2- Manstead and Semin

تکالیف که نیازمند اطلاعات شناختی کنترل شده در مقابل تکالیفی که نیازمند پردازش خودکار اطلاعات هستند، انجام دادند. هنگامی که تکالیف خودکار در حضور دیگران پردازش می‌شود، عملکرد بهبود می‌یابد که این پدیده در نظریه ظرفیت پیش‌بینی شدنی است. بنابراین بدون حضور دیگران، پردازش تکالیف خودکار، میل به افت اجرا خواهد داشت. حضور دیگران، موجب تمرکز بر نمایش خود و محدودیت ظرفیت در حافظه کوتاه‌مدت نمی‌شود، در نتیجه عملکرد بهبود می‌یابد (۱۶). از آنجا که در مرحله انتقال فرض بر این است که مهارت، یاد گرفته شده و به مرحله خودکاری نزدیک است، پس با این مدل مطابقت دارد.

نتیجه‌گیری نهایی

براساس یافته‌های تحقیق حاضر، ارائه هریک از مؤلفه‌های انگیزشی (موسیقی یا تماشاگر) در ابتدای یادگیری و در مرحله اکتساب یک مهارت مداوم مانند دریبل بسکتبال آثار مثبتی بر اجرا و یادگیری ندارد، اما بعد از بی‌تمرينی و سنجش اجرا در آزمون یادداری و انتقال (بهمنظور سنجش یادگیری) نتایج به سود گروه‌های انگیزشی تغییر یافت، بدنهای که گروه‌های موسیقی و تماشاگر، برتری معنی‌داری در عملکرد هر دو آزمون یادداری و انتقال نشان دادند. در پایان نیز بهمنظور افزایش نرخ بیشتر یادگیری، تمرين در محیط انگیزشی با وجود تماشاگر با قوت بیشتری توصیه می‌شود.

منابع و مأخذ

۱. اتکینسون، ریتا. (۱۳۷۰). "زمینه روانشناسی". ترجمه محمدتقی براهنی، تهران، انتشارات رشد.
۲. اشمیت پترز، ژاکلین. (۱۳۸۰). "مقدمه‌ای بر موسیقی‌درمانی". ترجمه علیزاده محمدی، انتشارات اسرار دانش، چاپ دوم.
۳. باقرزاده فضل ...، شیخ محمود. بنی فاطمه، حسین. اقدسی، محمدتقی. (۱۳۸۲). "تأثیر تماشاگران بر یادگیری تکالیف حرکتی ظرفی و زمخت". نشریه حرکت، شماره ۱۵؛ صص ۱۲۹- ۱۱۵.
۴. رحمانی‌نیا، فرهاد. (۱۳۸۲). "مبانی و کاربرد یادگیری حرکتی". انتشارات بامداد کتاب.
۵. سیچ، جورج. (۱۳۷۸). "یادگیری و کنترل حرکتی از دیدگاه روانشناسی عصبی". ترجمه حسن مرتضوی، تهران: نشر سنبله.
6. Anshel, M.H. (1996). "Coping styles among adolescent competitive athletes". *Journal of social psychology*, 136 (311-324).

7. Baghurst, T. Fort, I. Cook, R. (2008). "The home advantage: performance effects in female collegiate division 1 gymnastics ". *Journal of coaching education*, Vol. 1(1).
8. Barrow, H., and McGee, R. (1979). "A practical approach to measurement in physical education ". Philadelphia: Lea and Febiger.
9. Bray, S., and Widmeyer, N. (2000). "Athletes' perceptions of the home advantage: an investigation of perceived causal factors ". *Journal of sport behavior*, 23, PP: 1-10.
10. Butki, B.D. (1994). "Adaptation to effects of an audience during acquisitions of pursuit rotator skill ". *Perceptual motor skills*. No. 79.
11. Collins, D.R. and Hodges, P. B. (2001). "A comprehensive guide to sports skills tests and measurement (2nd ed.) Lanham ". MD: Scarecrow Press, PP: 69-71.
12. Carron, A.V. Loughhead, T.M. Bray, S.R. (2005). "The home advantage in sport competition: courneya and Carron's (1992) conceptual framework a decade later ". *Journal of sport sciences*, 23 (4): PP:395-407.
13. Courneya, K.S., and Carron, A.V. (1992). "The home advantage in sport competitions: an erature review ". *Journal of sport and exercise psychology*, 14, 13.
14. Crust, L. Clough, PJ.(2006). "The influence of rhythm and personality in the endurance response to motivational asynchronous music ". *Journal sport science*, Feb. 24 (2).PP: 95-187.
15. Crust, L. (2004). "Effect of familiar and unfamiliar asynchronous music on treadmill walking endurance ". *Perceptual and motor skill*, 99. PP:361-368.
16. Cox, Richard, H. (2000). "Sport psychology concepts and applications ". Wm. C. Bron publishers.
17. Gester, G. Leith LM (2001). "Different type of asynchronous music and effect on performance of basketball foul shot ". *Percept Mot skill*. Dec. 93(3). P: 734.

-
18. Guido, WW. Geisler, Larry M Leith. (1997). "The effect of self – steam, self efficacy and audience presence on soccer penalty shot performance". *Journal of sport behavior*, 20 (3).
19. Hanin, Y. L. (1999). "Individual zones of optimal functioning (IZOF)model: emotions – performance relationship in sport". In Y. L, Hanin (Ed), *emotions in sport* (PP: 65-89). Champaign, IL: human Kinetics.
20. Jones, M.H., West, S.D. and Estell, D.B. (2006). "The Mozart effect: arousal, preference and spatial performance ". *Psychology of aesthetics, creativity and the arts*, S (1), PP:26-32.
21. Karageorghis, C.I. and Terry, P.C. and Lane, A.M. (1999). "Development and initial validation of an instrument to assess the motivational qualities of music in exercise and sport: the brunel music rating inventory". *Journal of sport science*, 17; PP:713-724.
22. Kim, M.S., Chang, D.S., and Destini, F. (2002). "Sources of stress among Korean intercollegiate athletes". *Journal of sport and exercise psychology*, 24, P:80.
23. Martens R. (1969). "Effect of an audience on learning and performance of a complex motor skill ". *Journal of personality and social psychology*, 12.
24. Meis. JK.,(2003). "Modification of perceived enjoyment, exertion and performance change ". (*masters thesis, the Florida State University*).
25. Meyers, A.W. Whelan, J.P. Murphy, S.M. (1996). "Cognitive behavioral strategies in athletic performance enhancement ". *Prog Behav, modify*; 30: PP:137-64.
26. Meyers, A.W. Scheleser, R. and Okwumabua, T.M. (1982). "A cognitive behavioral intervention for improving basketball performance ". *Research quarterly for exercise and sport*, 53: PP:344-347.

-
27. Movahedi, A. Sheikh, M. Bagherzadeh, F. Hemayattalab, R. Ashayer, H. (2007). "A practice – specificity based model of arousal for achieving peak performance ". *Journal of motor behavior*, 28 (1).
28. Scanlan, T.K., Stenin, G.L., and Ravizza, K. (1991). "An in – depth study of former elite figure skaters: Iii. Sources of stress ". *Journal of sport and exercise psychology*, 13 (2), PP:103-120.
29. Shepperd, J.A. Grace, J. Cole, L.J. Klein, C. (2005). "Anxiety and outcome predictions ". *Pers Soc Psychol Bull*, 31 (2): PP:267-75.
30. Silva, J. and Wankel, L. (1980). "Audience effects in sport ". *University of Alberta*, PP: 293-314.
31. Singer, Robert, N. (2000). " Handbook of research on sport psychology ". Macmillan publishing company, New York.
32. Strauss, Brend (2002). "Social facilitation in moor tasks, a review of research and theory ". *Psychology of sport and exercise*, 3.
33. Strube, M. J. Miles, M. E. and Finch, W.H. (1981). "The social facilitation of simple task: field tests of alternative explanations ". *Personality and social psychology*. 7.
34. Szabo, A. Samll, A. and Leigh, M. (1999). "The effects of slow – and fast – rhythm classical music on progressive cycling to voluntary physical exhaustion ". *The journal of sports medicine and physical fitness*, 39; PP:220-225.
35. Weinberg, R.S. and Gould, D. (1999). "Foundation of sport and exercise psychology ". Champaign, IL: Human Kinetics.
36. Zajonc, R.B. (1965). "Social facilitation ". *Science*, 149, PP:269-274.
37. Young, G. (2003). "Effects of music on task performance ". QAS 515, Human Factors in QA.